

DIAKONHJEMMET BARNEHAGE STEINERUD

MAURTUA

ÅRSPLAN 2023–2024

INKLUDERENDE BARNEMILJØ

Diakonhjemmet Omsorg

1. Om barnehagen

Velkommen til et nytt barnehageår i Steinerud barnehage!

- **Fortsatt tett samarbeid mellom barnehagene i Diakonhjemmet Omsorg**

Vi ser at vi drar nytte av å ha felles ledelse. Det er lettere å se muligheter for faglig samarbeid og det gir oss en mulighet til å kunne bruke ressursene på tvers av barnehagene. Personalet samarbeider tett om de samme prosjektene og kan besøke hverandre for å lære mer om hverandres praksis. Hver avdeling har en vennskapsavdeling med samme aldersgruppe i den andre barnehagen. Disse avdelingene samarbeider litt mer, og barnegruppene kan besøke hverandre. Det arrangeres også felles barnehagelærermøter hvor det diskuteres pedagogiske spørsmål og noen felles personalmøter og planleggingsdager.

- **Systematisk kvalitetsarbeid**

Barnehagene våre fortsetter med å bruke analyse- og observasjonsverktøyet EBBA. Det er utviklet av barnehageforskere og brukes for å vurdere kvaliteten på barnehagens vilkår for omsorg, lek, læring og danning. Resultatene av observasjonene er grunnlaget for videre arbeid med kvalitetsutvikling. Barnehagelærerne skal observere hverandres avdelinger, på tvers av barnehagene.

- **Utviklingsprosjekt om uteleken i samarbeid med Høgskolen i Innlandet**

Steinerud og Borgenveien barnehager går nå inn i det andre året i et toårig utviklingsprosjekt i regi av Vestre Aker bydel, i samarbeid med Høgskolen i Innlandet. Målet er å skape kunnskap om inkluderende praksiser i barnehagene generelt og på avdelingene spesielt. Gjennom samarbeidet med Høgskolen får barnehagen støtte til å drive utviklingsarbeidet.

Tema for utviklingsarbeidet er hvordan personalet kan være med på å skape en inkluderende hverdag for alle barn. Vi har valgt å se spesielt på uteleken i dette arbeidet, fordi det er mest utfordrende å være tett nok på der. Da er barna spredt på et større område.

Vi bruker aksjonsforskning som metode og involverer hele personalgruppen i arbeidet med å videreutvikle personalet som gode premissleverandører for inkluderende miljø og lek. Hele personalet deltar i refleksjonsgrupper og opplæring med de andre barnehagene i bydelen som også deltar i samme utviklingsarbeid.

Les mer om satsningen på det inkluderende barnemiljøet under satsingsområde lenger ned i årsplanen.

- **Foreldreveiledningsgruppe i regi av barnehagen**

I Diakonhjemmet barnehager ser vi det som viktig å bidra til å styrke familien gjennom ulike former for foreldrestøtte. Vi har valgt å bruke ICDP som grunnlag for vårt arbeid. ICDP er et enkelt, helsefremmende og forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge. ICDP ble utviklet av professor Karsten Hundeide og professor Henning Rye ved Universitetet i Oslo. Det er bygget på forskning innen utviklingspsykologi, tilknytningsteori og klinisk erfaring, som understreker betydningen av samspillet mellom barn og de nærmeste

omsorgspersonene gjennom oppvekstårene. ICDP har som sin grunntanke at den beste måten å hjelpe et barn på, er å hjelpe barnets omsorgspersoner. Den mest virkningsfulle strategien er å støtte og bevisstgjøre barnets stabile omsorgsnettverk.

Vi starter opp en ny veiledningsgruppe for foresatte etter nyttår. Barnehagen har fått prosjektmidler til å gjennomføre gruppene rett etter stengetid, med tilbud om barnepass for barna og en enkel middag for barn og foreldre.

Veiledningsgruppen vil følge metodikken fra foreldreveiledningsprogrammet ICDP og ledes av sertifiserte veiledere. Dette er et anerkjent program som blir mye brukt i mange kommuner i Norge. Det er ikke et kurs der man får en manual på hva som er riktig eller galt, men det er en bevisstgjøringsprosess og hjelp til å bli sensitiv på hvordan foreldre kan justere seg til barnet sitt og gi den støtten han/hun har bruk for i sin utvikling.

- **Barnehagens rolle som støtte for foreldrene**

Personalet skal møte foreldrene på en slik måte at vi fremmer deres oppfatning av seg selv som kompetente og mestrende omsorgsgivere. Det gjelder både i de daglige møtene ved levering og henting, i foreldresamtalene og foreldremøtene. Det er viktig at personalet reflekterer over hvordan vi kan gjøre dette i praksis.

Vi skal også bidra til å fremme en positiv oppfatning av og holdning til barna, både i samarbeid med foreldre, i personalet og mellom barn. Vi vet at det vi tenker om barnet gjør noe med hvordan vi møter det. Omsorgen vi gir er preget av hvilken oppfatning vi har av barnet.

- **Generasjonsmøter**

Barnehagene fortsetter samarbeidet med Diakonveien Omsorg+, der vi ønsker å legge til rette for gode møter mellom generasjonene. Noen ganger blir det små og nære møter, andre ganger større arrangementer.

- **Praksisbarnehager for barnehagelærerutdanningen**

Begge barnehagene på Diakonhjemmet er praksisbarnehager for OsloMet og tar imot barnehagelærerstudenter i praksis i ulike perioder gjennom hele barnehageåret. Tett samarbeid med barnehagelærerutdanning hjelper oss til å holde oss faglig oppdatert og til å reflektere over egen praksis.

- **Lærlinger i barnehagene**

Begge barnehagene på Diakonhjemmet tar imot lærlinger fra barne- og ungdomsarbeiderfaget. Lærlingene betjener en 50% stilling, men er til stede i barnehagen 100%. Halvparten av tiden er de i tillegg til den ordinære bemanningen. Både Steinerud og Borgenveien har en lærling hver dette barnehageåret.

- **Arbeidsinkludering i barnehagene våre**

Vi samarbeider med ulike arbeidsmarkedstiltak og tar imot kandidater som skal prøve seg ut i arbeidslivet i en periode. Alle disse kommer i tillegg til den ordinære bemanningen og blir en ekstra ressurs. Vi samarbeider blant annet med organisasjonen Helt Med i Borgenveien barnehage.

- **50 års jubileum for barnehagedrift på Diakonhjemmet**

I år feirer vi at Diakonhjemmet har drevet barnehager i 50 år! Steinerud barnehage startet i 1973 og Borgenveien i 1986.

I den anledning inviterer Diakonhjemmet til et jubileumsseminar for barnehageforeldre og andre inviterte gjester 06. desember kl 17.30-20.00. Vi håper alle foreldre har mulighet til å delta! May Britt Drugli, professor i pedagogikk, vil holde et foredrag. Mer informasjon om tema vil komme senere.

Med ønske om et godt samarbeid dette barnehageåret!

Mvh

Lisbet Røsok Maloku

Styrer, Diakonhjemmet Omsorg Barnehager

2. Årets satsningsområde: Inkluderende barnemiljø

Dette barnehageåret har vi i Diakonhjemmets barnehager valgt å fortsatt ha søkelys på inkluderende barnemiljø. Hvordan kan vi skape et trygt lekemiljø der alle kan delta? Hvordan kan vi støtte barnas samspill, unngå utenforskap og gi leken gode vilkår? Barns relasjoner er alltid de voksnes ansvar og vi må gi dem rammer som er mulige å mestre.

Vi går inn i det andre året i utviklingsarbeidet med spesielt fokus på uteleken som arena for dette, men vi jobber samtidig med hele barnehagehverdagen.

Bakgrunn for valg av satsningsområde

Rammeplan for barnehager skriver at barnehagen skal legge aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og få være i positivt samspill med barn og voksne.

Leken er en viktig arena for sosial samhandling og skal ha en sentral plass i barnehagen.

Barnehagen skal fremme et inkluderende miljø, der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.

Personalet skal observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser. Vi skal ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

Vi fortsetter arbeidet med utviklingsarbeidet, der vi ser nøye på personalets rolle med å jobbe fram et godt lekemiljø. Deltakelse i utviklingsarbeidet gir hele personalet faglig støtte til et systematisk arbeid over tid.

Innenfor eller utenfor i leken.

Det er lett å tenke at det bare handler om å gi barna tid, så vil leken gå av seg selv. Og at leken er barnas arena, som de voksne skal være forsiktige med å forstyrre. Men vi vet at det ikke er slik. Det er mange barn som trenger hjelp til å mestre de ferdighetene de trenger for å være en attraktiv lekekamerat.

Vi vet også at leken ikke alltid er god eller utvikler seg på en positiv måte. Vi trenger voksne som er så tett på barna at de ser hva som skjer, og kan gå inn i leken for å støtte samspillet. Personalet skal jobbe aktivt for å fange opp uheldige episoder eller prosesser og avverge at noen til stadighet kommer utenfor fellesskapet. Små barn kan dytte, bite og slå, det er en del av barns utvikling og ikke nødvendigvis mobbing, men dersom dette blir et mønster og barnet ikke har det bra, skal barnehagen gå tidlig inn med tiltak i et tett samarbeid med foreldrene. Krenkelser vil forekomme som en del av et sosialt samspill, men det er svært viktig at personalet reagerer raskt på dette og jobber aktivt for å forebygge og unngå at det skjer. Alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø uten krenkelser og mobbing.

Noen ganger får barn avslag når de vil være med i leken. Dette kan oppleves vanskelig, men det er ofte ikke den beste løsningen å kreve at alle barn som spør, må få være med. En lek som allerede er i gang, er sårbar og må vernes. Det er de voksnes ansvar å hjelpe barn som er utenfor i lek, og de må vurdere hva som er riktig framgangsmåte i hvert enkelt tilfelle.

3. Barnas psykososiale miljø

I barnehagen skal alle barn oppleve at de inkluderes i fellesskapet. Her skal de få utvikle gode relasjoner og vennskap. Gjennom vennskap og lek skal barna utfordres på en positiv måte, og slik

hjelpes til å utvikle empati, forståelse og respekt for egne og andres behov og grenser. Vi i barnehagen skal kontinuerlig ha søkelys på å heve barnas sosiale kompetanse, en kompetanse som omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom samspill. Det er personalets oppgave å veilede barna, og å tilrettelegge for det nødvendige samspillet. Vi jobber bevisst for at alle barn skal erfare at de er betydningsfulle og har viktige roller i felleskapet. Dette skjer både gjennom tilrettelagte aktiviteter og i fri lek.

Rammeplanen så vel som barnehageloven legger vekt på at barnehagen har et mandat for å fremme likestilling, motvirke alle former for diskriminering og å forebygge, avdekke og stoppe all form for mobbing og krenkelser. Personalet skal alltid møte barna på en trygg og respektfull måte, slik at alle opplever seg sett, møtt og forstått. Barnas selvfølelse skal bygges opp, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og å respektere andres grenser. Det er personalets ansvar at alle barn har en trygg og god barnehagehverdag, og det er barnehagens oppgave å legge til rette for at barna utvikler et positivt selvbilde og tro på at alle har noe å bidra med inn i fellesskapet.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna støttes i å komme inn i lek og vi jobber aktivt med å bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Vi støtter barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Vi støtter barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi hjelper barna til å sette ord på hva som skjedde og veilede dem til å løse konflikter sammen.
- Vi øver på å si stopp/ nei/ ikke, og hjelper dem å begrunne hvorfor barna bruker begreper.
- Vi skal hjelpe barn som faller ut av leken og invitere dem for å være i felleskap med de andre.

4. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal betones og anerkjennes. Barn leker for lekens egen skyld. Den er ikke et middel for å oppnå andre mål, men er verdifull i seg selv. Lek er frivillig, indre motivert, selvstyrt og ofte lystbetont, og det er barna selv som har definisjonsmakten over hva som er lek og ikke. I tråd med rammeplanen skal barnehagen inspirere og gi rom for ulike typer lek, og bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek, både alene og sammen med andre, både inne og ute. Lek er barnets språk. Det er ikke minst gjennom lek at barn erfarer verden rundt seg, det er gjennom lek de prosesserer hverdagen og lærer om livet. Gjennom lek styrkes barnas sosiale kompetanse, språk og kognitive kapasitet, deres fysiske og psykiske helse.

Personalets rolle i barnas lek vil variere like mye som barnas lek. Leken er organisk, fleksibel og i konstant utvikling. Vår rolle er å legge til rette for forskjelligartet, utfordrende, kreativ, positiv og utviklende lek. Vi skal være tilstedeværende, lyttende, inspirerende, observerende, veiledende og deltakende, men ikke dominerende. Personalet skal være lekende, kloke voksne som løfter frem leken på barnas premisser.

Mål for dette barnehageåret:

- Det fysiske rommet inspirerer til ulike typer lek.
- Barna får felles grunnlag for lek og vi legger til rette for utvikling av ulike leketemaer.
- Vi skaper et godt lekemiljø hvor alle er inkludert og har mulighet til å delta.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi har tema som går over lengre tid som kan bidra til felles lek og som kan gi lekekompetanse.
- Vi organiserer det fysiske rommet etter barnas behov og interesser, og sørger for muligheter for skjermet lek gjennom mindre lekegrupper.
- Personalet er aktivt deltakende i leken sammen med barna, veileder og gir støtte til barn som har behov for dette.

5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende og utforskende miljø som fremmer nysgjerrighet og lærelyst. Vi skal støtte og berike barnas initiativ, og gi dem utfordringer og tiltro til egne evner. Personalet skal være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter. Det er vårt ansvar å gi alle barna rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser. De skal oppleve at det er rom for prøving og feiling i sine læringsprosesser. Vi ønsker å legge vekt på refleksjon og undring rundt ulike temaer og erfaringer, og gjennom en slik tilnærming skal barna både tilegne seg ny kunnskap og oppleve mestring. Personalet skal til enhver tid være støttende, veiledende og rådgivende på en sensitiv og bekræftende måte. Vi vil legge til rette for konstruktiv samhandling mellom barn, og mellom barna og personalet.

Mål for dette barnehageåret:

- Vi har et inkluderende fellesskap hvor det legges til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- Vi tar utgangspunkt i barnas interesser og engasjement, og legger til rette for læring i formelle og uformelle situasjoner.
- Barna får rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi oppmuntrer de eldste barna til å hjelpe de yngre barna i aktiviteter og ellers i hverdagen, som i påkledning, under måltider, samt inne og uteleken.
- Vi har varierte aktiviteter knyttet til det temaet vi jobber med.
- Vi gleder oss sammen med barna over det de mestrer og får til.
- Vi tar tak i barnas initiativ og utvider ved for eksempel å søke opp mer informasjon på områder de er interessert i.
- Vi gjennomfører forsøk og eksperiment med barna og undrer oss sammen over hva som skjedde, og hvorfor.

6. Kommunikasjon og språk

Personalet skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes til å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagedagen, og alle skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. Personalet skal være anerkjennende og sensitive overfor barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk, og bidra til barnets språkutvikling. Det skal legges til rette for at alle barn inkluderes i samspill og dialog. Personalet skal være bevisst på sine roller som språklige forbilder, og være lyttende i sin kommunikasjon. Barna skal få varierte og positive erfaringer med å bruke det verbale språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenking og som uttrykk for følelser og behov.

Mål for dette barnehageåret:

- Vi er gode språkforbilder og er lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Vi stimulerer barnas verbale og nonverbale språk.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi bruker bøker, bilder, konkrete materialer, sanger, rim og regler som utgangspunkt til refleksjon og for å stimulere barnas bruk av verbale og non-verbale språket.
- Vi skal hjelpe barna å sette ord på det de mangler ord for.
- Vi bruker visuell støtte og konkrete materialer i samlingsstunder.
- Vi skal være gode språkforbilder ved å sette ord på det barna er interessert i, og forsøke å utvide ordforrådet deres.

7. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. I barnehagen blir barna kjent med digitale verktøy som mobil, pc og nettbrett både indirekte og direkte. Digitale verktøy skal brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Bruk av digitale verktøy skal støtte opp om barns læreprosesser, og de voksne skal da være aktive sammen med barna og utforske de mulighetene som finnes. Barnehagen skal utøve en digital dømmekraft og nettvett.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi utforsker kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.
- Vi lar barna få utforske og lære gjennom bruk av digitale verktøy

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi bruker PC til å vise film, lære sanger, osv. knyttet til det pedagogiske opplegget vi har på avdelingen.
- Vi skal ta i bruk iPad og pedagogiske apper til å stimulere og utvide barnas interesser.

8. Omsorg

Vi ser på omsorg som en forutsetning for at barn skal bli trygge, trives og utvikle seg. Barn blir friere til å kunne utforske og undre seg over ting når de føler seg trygge.

Omsorgen inkluderer både fysiske behov som søvn og mat, men også psykiske og emosjonelle behov. Ved at vi gir rom for alle type følelser og at barna opplever å bli sett, forstått, respektert og får den hjelp og støtte de har behov for. Hvilken type omsorg barna trenger er individuelt; alt fra fysisk kontakt, en rolig og varm stemme og en forståelsesfull, ikke-dømmende voksen i en vanskelig situasjon.

Personalet skal arbeide for et miljø der barna ikke bare er mottakere av omsorg, men også lære å være omsorgsfulle mot hverandre. Barna skal utvikle tillit til seg selv og andre.

Mål for dette barnehageåret:

- Barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile blir ivaretatt.
- Alle barna får trening i å yte omsorg overfor hverandre
- Alle barna i barnehagen opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi skal skape en god start på dagen ved leverings situasjonen og møte barna når de kommer til barnehagen.
- Vi skaper forutsigbarhet og faste rutiner i hverdagen.
- Vi møter og bekrefter barnas følelser slik at de opplever at de blir hørt og blir tatt på alvor.
- Barna skal møte tilgjengelige voksne hvor de kan få kos og klem, og et fang å sitte på.

9. Medvirkning

I rammeplanen blir barns medvirkning beskrevet som barns aktive deltagelse, innflytelse og vurdering av barnehagens virksomhet. Alle barn skal oppmuntres til og få mulighet til å medvirke, uavhengig av alder og uttrykksform. Dette skal gjennomføres ved at personalet observerer og følger opp barnas ulike uttrykk og behov, både verbale og non-verbale uttrykksmåter. Vi implementerer barns medvirkning inn i måten vi arbeider på, f.eks gjennom å ta utgangspunkt i barnas interesser når vi velger temaer vi jobber med, og hvordan og hva vi tilbyr av lekemateriell. Barnas ønsker og behov skal også tas hensyn til i utformingen av rutiner og regler på avdelingen og i barnehagen. Vi skal være bevisst på å arbeide med at alle barn på avdelingen får mulighet til å medvirke, ikke bare de som har en sterk stemme.

Mål for dette barnehageåret:

- Alle barna har like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskapet i alle aktiviteter i barnehagen, på tvers av kjønn og alder.
- Barna har innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi tar utgangspunkt i barnas interesser, behov og signaler i det pedagogiske arbeidet.
- Vi ser barnas initiativ og følger det opp. Her forsøker vi å se muligheten til å legge læring inn i barnas interesser.
- Vi hører på barnas innspill om hvordan vi skal formulere avdelingens rutiner og regler, samt rammene i lek og aktiviteter.

10. Livsmestring og helse

Et overordnet mål for barnehagen er at den skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Dette innebærer å fremme gode matvaner med et sunt kosthold. Fysisk og motorisk aktivitet styrkes ved å la barna få tilgang til varierte bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområdet. Barna skal ha mulighet til å roe ned i løpet av dagen, enten med hvile eller rolige aktiviteter. Barnehagen skal være et trygt sted der barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnas psykiske helse skal også ivretas ved at barna får oppleve følelse av egenverd og at de opplever mestring. Vi skal arbeide med fellesskapet i barnegruppen for å forebygge krenkelser og mobbing.

Mål for dette barnehageåret:

- Vi har daglig fysisk aktivitet, og vi jobber aktivt for å fremme barnas bevegelsesglede og motorisk utvikling.
- Vi støtter barnas utvikling av en god psykisk og fysisk helse.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi legger til rette for at barna kan være ute både på formiddag og ettermiddag, og kan bruke uterommet til fysisk utfoldelse.
- Vi går på tur jevnlig i nærmiljøet og knytte det til bevegelseslek.
- Vi skal skape et miljø hvor det er tillatt å vise alle følelser, hvor vi står i følelsene sammen med barna og gir dem både anerkjennelse og veiledning.
- Vi oppfordrer barna til å smake på all mat som serveres i barnehagen og snakker om viktigheten av å ha et godt kosthold.

11. Danning

Barnehagen skal legge til rette for en god dannelsesprosess, der barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse. Gjennom lek og samspill, dialog og utforskning skal barna støttes i å uttrykke egne synspunkter, og slik bidra til selvstendighet og deltakelse i et demokratisk fellesskap. Barnehagen skal legge til rette for meningsfulle opplevelser og erfaringer som støtter opp om barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse. Vi skal også fremme samhold og solidaritet, og gi barna opplevelsen av tilhørighet til samfunnet, til kultur og natur. Barnehagen skal verdsette individuelle uttrykk og handlinger, samtidig som barna skal hjelpes til forståelse for felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna har forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige.
- Vi utfordrer barnas tenkning og inviterer dem inn i utforskende samtaler.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi lytter til barna, utfordrer barnas tenkning og har utforskende samtaler sammen med dem. Vi stiller åpne spørsmål og reflekterer sammen med barna.
- Vi har fokus på at alle har ulike behov, meninger og perspektiver og at alle meninger er like mye verdt.
- Vi engasjerer oss i barnas interesser og perspektiver, undrer oss sammen med dem og utvider deres kunnskaper.

12. Bærekraftig utvikling

Rammeplanen sier at «Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen». Bærekraftig utvikling handler om at vi skal få dekket våre grunnleggende behov uten å ødelegge for den framtidige generasjonen. I barnehagen handler det om å gi barna gode naturopplevelser, der de også gjør erfaring med omsorg for det som lever og kunne høste av naturen. Vi gir barna mulighet til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftig samfunn.

Vi er Miljøfyrtårnsertifisert. Dette forplikter oss, men gir oss også et verktøy til et mer systematisk arbeid med miljøtiltak innenfor områder som avfall, transport, innkjøp, energi og arbeidsmiljø.

For barnehagen betyr det at vi har et målrettet arbeid med å begrense avfall og kildesortere. Barna skal få erfaring med hvorfor og hvordan vi kan bruke mindre og kaste mindre. Dette innebærer også å redusere matsvinn. Samtidig skal vi ikke begrense barnas uttrykk unødige eller legge skylden over på barna.

Gjenbruk handler for eksempel om å kunne låne av hverandre eller bruke verdiløst materiale i forming.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna får en forståelse av at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.
- Vi hjelpe barna til å bli glade i og ta vare på naturen.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi legger til rette for fine naturopplevelser og reflektere over hvordan vi bruker og påvirker naturen.
- Vi plukker opp søppel, bruker samtaler samt refleksjoner og lærer barna om kildesortering.
- Vi gir erfaringer med å dyrke frem egne planter, vekster og grønnsaker.

13. Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som bygger arbeidet på Rammeplan for barnehager, Lov om barnehager og Diakonhjemmets verdier og strategi. Hvordan vi fortolker og realiserer disse, synliggjøres i årsplanen.

Vår årsplan er et levende dokument som personalet skal bruke aktivt gjennom hele barnehageåret. Tiltakene hver avdeling har etablert for de ulike områdene, skal evalueres jevnlig. Avdelingene vil hver måned utarbeide en detaljert plan for arbeidet med virkeliggjøring av årsplanen. Månedspalten publiseres for foreldrene på MyKid.

Diakonhjemmets barnehager er opptatt av å ta vare på de gode verdiene som gjenspeiles i vår praksis, samtidig som vi stadig ønsker å forbedre oss. Dette innebærer et ærlig og kritisk blikk på det vi allerede gjør bra, og på det vi kan bli enda bedre på.

For å systematisere arbeidet med kvalitetsheving bruker vi det digitale verktøyet EBBA. EBBA (En bedre barnehage for alle) er et digitalt analyse- og observasjonsverktøy for kvalitetsutvikling i norske barnehager, laget av barnehageforskere. Ved å ta i bruk dette verktøyet vil vi sette søkelys på barnas vilkår for omsorg, lek, læring og danning. Det skal derfor gjennomføres en hel dags observasjon på hver avdeling til våren. Det er personalets aktiviteter, rutinene og bruken av lokalene som blir observert, ikke barna.

Mål for dette barnehageåret:

- Vi bruker ulike former for planlegging og dokumentasjoner av arbeidet vårt.
- Vi evaluerer kontinuerlig egen praksis og gjør nødvendige endringer.
- Personalet har et kritisk blikk på egen praksis og holdninger.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Periodeplanen synliggjør hva vi gjør og hvorfor. Periodeplanen er utarbeides i starten av måneden og evalueres på avdelingsmøte på slutten av måneden.
- Vi bruker «dagen i dag» og «media» på Mykid, i tillegg til barnehagens fysiske rom til å synliggjøre hva vi holder på med.
- Evaluere årsplanen avdelingsvis to ganger i året.